

SIMAV informeert...

Voorwoord

Als nieuw bestuur zijn we inmiddels al enkele maanden aan de slag. Als voorzitter heb ik in deze maanden al met veel mensen kennis mogen maken. Natuurlijk op de BBQ al veel mensen gezien, maar zeker niet iedereen gesproken of persoonlijk kennis gemaakt. Samen met Maks en Michel zijn we daarom begonnen aan onze kennismakings-tour lang alle molens.

In juli hebben we de eerste twee bezocht, de volgende staan in september gepland. Zo krijgen we als bestuur ook een goed beeld van wat er speelt. We hopen komend anderhalf tot twee jaar alle locaties te bezoeken.

Verder ook met de "buurman" (SWEK) al kennis mogen maken. Maar naast deze kennismakingen zijn we ook nog bezig met invullen van onze rol als bestuur met een raad van toezicht. Bestuurlijk toch een andere vorm van organisatie wat ook even om inwerktijd vraagt. Al met al heb ik het gevoel zeer welkom te zijn bij een mooie organisatie die staat voor hun zaak. Maar er is ook echt wel werk aan de winkel.

Verder goed om te vertellen dat Arjan Kraijo als oud-bestuurder en zeer bekend met SIMAV aan de slag is om te verkennen wat mogelijkheden zijn om de SIMAV nog beter voor het voetlicht te krijgen.

Zowel op het gebied van PR, toerisme, recreatie, maar ook naar mogelijkheden om de inkomsten van de molens te verhogen voor een financieel beter perspectief. Hiermee geeft hij input voor één van de belangrijke opdrachten die er bij het nieuwe bestuur ligt.

Jan Nederveen, voorzitter

Monumentendag

Aanstaande zaterdag is het voor de 36e keer Open Monumentendag. Op 10 september zijn in het gehele land monumenten geopend voor bezoek. Dit jaar is het thema 'duurzaamheid'

Ook onze molens hopen die dag open te zijn. Als de molen draait bent u van harte welkom!

Meer informatie over monumentendag kunt u vinden op www.openmonumentendag.nl

SIMAV Molendag

Op zaterdag 8 oktober is het weer zover. SIMAV Molendag. De dag voor molenaars, streekgenoten en alle andere mensen die onze molens willen bezoeken. We hopen uiteraard op een mooie dag met veel wind zodat u onze eeuwenoude werktuigen kunt ervaren in volle glorie. Meer informatie vindt u op www.simav.nl

SIMAV informeert...

Wie is bestuurslid Floor de Lange?

Intro: Ik ben zelf een nieuwe vrijwilligster bij de SIMAV dus blanco wat betreft: Wie doet wat en waar? De SIMAV-bestuursleden zijn bij de nieuwsbrieflezer vast wel bekend, maar wat is hun achtergrond en wat bindt hen aan de molenstichting? Om daar achter te komen ben ik in gesprek gegaan met een van hen, Floor de Lange. Mogelijk volgen er in een volgende nieuwsbrief andere actieve SIMAV-vrijwilligers. Ons gesprek vond plaats in het hart van de Streefkerkse molen, de vergaderzaal.

Geschreven door Geri de Lange-Mes

We beginnen bij Floors jeugd. “Ik ben geboren in Heinen Boeicop en heb daar tot mijn vierde gewoond, samen met mijn ouders en jongere zus. Mijn vader was machinist van het gemaal daar. Op mijn vierde, verhuisden we naar Arkel, waar mijn vader op een groter gemaal ging werken. Ik heb daar een fantastische jeugd gehad. Mijn vrienden kwamen altijd naar ons toe, want de omgeving bood alles. We konden er volop spelen, vissen en hutten bouwen. Ook helpen, door het slootafval weg te halen bij de wateringang, dat moest toen nog met de hand. Mijn vader had visrecht voor een flink gebied. Dat ging met zegen, haken en fuiken. Mijn vader had een rookton, waar door de jaren heen, duizenden ponden paling gerookt werden, die hun weg vonden naar de handel. Maar..... ik lust geen vis!” De smaak van dit zoet waterbanket kon hem niet bekoren, evenmin trouwens als van zeebanket, terwijl hij regelmatig met vrienden gaat zeevissen in soms verre en exotische oorden! “Tegenwoordig vis ik ook nog hier in de polder hoor, met mijn kleinzoons.” Het woord “molen” is nog niet gevallen, dus toch maar even gevraagd of er in zijn jeugd al sprake was van molenliefde. “We haalden vroeger kippenvoer bij de korenmolen in Arkel en ik mocht ooit boven kijken. Dat was wel indrukwekkend!” Dat klinkt niet toch echt als jeugdliefde.

Zijn werkzame leven begon De Lange na de MULO op een belastingkantoor in Gorinchem. Daarna kwam hij via werk bij de lokale overheid, na de herindeling in de gemeente Zederik terecht. Wonende met zijn gezin in Meerkerk, volgde een soort tussenjaar in Blaricum, maar werd na een jaar toch weer in Zederik teruggevraagd en ging aan de slag als raadsgriffier, met o.a. ruimtelijke projecten in zijn pakket. Tot tevredenheid werkte hij hier tot zijn pensionering, dat samenviel met de gemeentelijke herindeling. “Voor mij was dit prima. Ik had geen belangen, dus geen gedoe met eventuele functieverandering.” Floor hoefde niet lang na te denken over de invulling van zijn vrije tijd, want van meet af aan kwamen er twee functievragen op zijn pad. Een vriend die werkte voor de stichting

SIMAV informeert...

Alzheimer Nederland, vroeg zijn medewerking. “Ik ben nu secretaris van de afdeling Drechtsteden en Alblasserwaard en houd me bezig met beleid, waaronder het Alzheimercafé, en het contact met de gemeenten. Door Herman van Santen, wethouder in Zederik, ben ik bij de SIMAV gekomen. Mijn kamer lag op zijn route, dus maakten we nogal eens een praatje en als secretaris van de molenstichting was hij op zoek naar medewerkers. Hij vroeg me om in het bestuur te komen. Omdat ik toch wat aan moest met mijn vrije tijd, besloot ik dat te doen. Het werk ligt ook in het verlengde van wat ik deed in mijn beroep, contact met personen en gemeenten zoeken en onderhouden. Ik ben algemeen adjunct en heb de molenbiotopen “in mijn portefeuille” evenals de molenpaspoorten. (Hier is al eerder over geschreven, dus beide items worden verondersteld bekend te zijn bij de lezer.) We hebben een raad van toezicht en een bestuur nieuwe stijl. Dat past bij mij, dus ik doe het met plezier.” Van outsider wat betreft molens, is hij ook veel meer insider geworden. “Ik ben erachter gekomen dat molens echt technische hoogstandjes zijn en het verbaast me dat ze enkele honderden jaren geleden al tot zoiets in staat waren. Meer dan de helft van de molens is ook vandaag de dag nog bewoond. Het is ook mooi om te zien hoeveel passie de molenaars hebben voor hun vak. De SIMAV is een daadkrachtige club met veel vrijwilligers die heel wat van hun vrije tijd in dit cultureel erfgoed steken. Het voelt goed om daarbij te horen!”

Nieuwe manier om donaties te geven voor de instandhouding van de molens.

Veel van onze molens worden door bezoekers en passanten bezocht. Op enkele bezoekmolens wordt daar een kleine entree voor gevraagd, maar bij de meeste molens worden bezoekers gastvrij en gratis ontvangen. Als de molenaar aanwezig is, en de wieken draaien is de molen soms net een magneet en komen er geregeld geïnteresseerde voorbijgangers langs om te zien hoe dat nou allemaal werkt. Onze molenaars ontvangen de gasten gastvrij en geven uitleg over de molen, de geschiedenis en het werktuig. Met passie wordt het verhaal verteld.

Dan is het altijd een lastig moment om aan de geïnteresseerde gast een financiële bijdrage voor het onderhoud te vragen. En zeker als het antwoord is, euh, maar ik heb geen contant geld bij me. Zo blijft de melkbus of donatiebox, die bij diverse molens staan, erg leeg.

Om een oplossing te bieden gaan we werken met een QR-code die door iedereen met een smartphone gelezen kan worden. Een laagdrempelige en anonieme manier om een kleine (grote mag ook natuurlijk) donatie te doen voor het onderhoud van de molen.

Het werkt heel eenvoudig. Binnenkort zullen op de molens die bezocht kunnen worden flyers en een banner geplaatst worden met daarin de QR-code. Mensen scannen de code, bepalen het bedrag en betalen direct (met Ideal, Bancontact of creditcard). De QR-code is gekoppeld aan de bankrekening van de SIMAV. We gaan werken met een QR-code per molen, zodat ook inzichtelijk wordt waar de meeste donaties worden gegeven.

Uiteraard zijn we heel benieuwd naar hoeveel dit gaat opleveren voor het onderhoud van de molens. U kunt hierbij allemaal helpen. De QR-code in deze nieuwsbrief mag u zelf natuurlijk ook gebruiken en ook doorsturen naar al uw vrienden, familie en overige contacten! In de volgende nieuwsbrieven houden we u op de hoogte van de resultaten.

Tijdens open monumentendag op 10 september zullen we op alle te bezoeken molens starten met deze nieuwe wijze van doneren. Helpt u mee?

SIMAV informeert...

Roedenloods als pleisterplaats

Samen met de SIMAV gaat De Gespreide Herberg B.V. een gedeelte van de rijks monumentale roedenloods en de directe omgeving daarvan inrichten tot een kleine pleisterplaats voor wandelaars en fietser, waar de roedenloods en zijn historie beleefd kan worden.

Het idee in het kort:

Langs de Molenkade te Groot Ammers staat een lang en smal gebouwtje, de Roedenloods. In vroeger tijden werden hier roeden voor de molens in de nabijheid opgeslagen. Zo kon bij breuk van een roede direct tot herstel overgegaan worden. Zo bleef de tijd dat de molen buiten gebruik was beperkt en dat was een hele geruststelling voor de bewoners van het gebied, want zonder molens geen droge voeten.

Het verhaal van de roedenloods is erg onbekend. De roedenloods in Groot Ammers is een van de weinige roedenloodsen die nog bestaan en daar mag best wat extra aandacht aan gegeven worden. Als recreant passeer je nu deze plek zonder notie van de bijzondere betekenis van dit merkwaardige gebouwtje.

De SIMAV en De Gespreide Herberg willen graag dat mensen op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken met de geschiedenis van de roedenloods en hebben daarom samen met de SIMAV het project Pleisterplaats Roedenloods opgepakt.

Wat gaan we doen?

1 In de roedenloods wordt een gedeelte opengesteld voor publiek en in die ruimte wordt middels informatieborden het verhaal van het monumentje verteld. Daarnaast zal in deze ruimte een (gedeelte van een) oude roede worden tentoongesteld

2 De steiger die oorspronkelijk bij het monument hoort wordt teruggebracht. Vroeger werden de roeden per schip aangevoerd en ter hoogte van de roedenloods was dan ook een steiger. Deze steiger heeft naast een historische betekenis ook praktisch nut, omdat daarmee ook een plek ontstaat om de fiets te stallen zonder dat doorgaand fietsverkeer hier last van heeft

3 Op de kade wordt een roede tentoongesteld die tevens dienst kan doen als bank om op uit te rusten.

4 Bij de steiger wordt een oplaadpunt voor E-bikes gemaakt zodat bezoekers van de roedenloods de accu van de fiets kunnen opladen

SIMAV informeert...

Vanuit de TC

Allereerst willen we een aantal mensen in het zonnetje zetten: **Het SIMAV Klusteam**

Het onderhoud van de molens en de erven vergt veel tijd en energie. Vaak komen er klussen en klusjes op de molenaar af waar hij niet altijd tijd voor heeft. We zijn als SIMAV dan ook erg blij met de vrijwilligers van het Klusteam. Zij helpen bij het uitvoeren van kleine en grotere klussen. Zo hebben ze de afgelopen periode geholpen met het opknappen van de vloer in de achtkantse molen in Streefkerk en helpen zij met het afvoeren van rommel, het tocht vrij maken van ramen en deuren etc. etc. Door hun inzet staan onze molens er weer piekfijn bij. Hierbij een welgemeend dank je wel aan:

Han Kleinveld.
Peter Baart
Ignatius Vermeulen
Fabio Klein.

Onderhoud en restauraties

Uiteraard moeten onze molens ook onderhouden worden. Hieronder treft u aan waar en wat we aan het doen zijn.

Hofwegense molen (restauratie)

Nu de hele ondertoren is voorzien van een nieuw rietdek en de koker na herstel weer is ingehesen konden de molenaar en zijn vrouw de tijdelijke huisvesting verlaten en weer intrek nemen in de molenwoning.

- Momenteel wordt er hard gewerkt aan het bovenhuis die nu nog naast de molen staat.
- Deze restauratie is een zeer kostbare klus die een groot beslag heeft gelegd op onze eigen middelen.

Bonkmolen (restauratie)

• De provincie Utrecht heeft groen licht gegeven op onze planning en binnenkort kan molenmaker De Gelder beginnen met het molenmakerswerk.

Nooit Volmaakt (restauratie)

• Inmiddels is het steiger weer afgebroken, het metselwerk en voegwerk van de gehele romp is gecontroleerd en waar nodig hersteld.

SIMAV informeert...

- Beide roeden zijn er uitgehaald en op maaiveld gelegd om nader te inspecteren en is onder andere bij één roede de lasnaad weer opnieuw aangebracht, dit is best een precies werkje waarbij de nodige voorbereidingen zijn getroffen en de nieuwe las ter controle opnieuw is doorgemeten, beide roeden zijn uit- en inwendig behandeld en werden begin deze week weer gestoken.
- Het eind van de molenmakerswerkzaamheden komt in zicht. Zonder financiële bijdragen, subsidie van Provincie, het Molenfonds, Prins Bernhard fonds, Dynamofonds en deels van gemeente Gorinchem zouden wij de molens niet kunnen restaureren.

Roedenloods

- De Gespreide Herberg heeft inmiddels aangegeven de Roedenloods voor 10 jr. te willen huren en exploiteren als "trekkershut".
- Inmiddels zijn de twee 'oude roeden' van de Broekmolen via water verscheept naar de roedenloods om samen met de huurder een goede plaats te geven bij de roedenloods.
- Dit geldt ook voor een deel van de 'oude' roede die nu nog bij de Goudriaanse molen ligt.

Roeden

- De controle van alle roeden op onze molens is een continue proces en indien mogelijk en verantwoord is wordt er gerepareerd maar moeten wij soms ook tot (een kostbare) vervanging overgaan.
- De door De Hollandse Molen ontwikkelde 'RoeRi' gaan wij ook gebruiken bij de controle van roeden.

Kortlandse molen

- Deze molen krijgt in kader van Groot-Onderhoud één nieuwe roede en het rietdek van de kap wordt vernieuwd. De nieuwe roede wordt momenteel gefabriceerd door Straathof op basis van een constructieberekening en andere door ons gevraagde werkwijze.

Achtkante molen Streefkerk

- Momenteel wordt er binnen hard geschilderd door twee van onze molenaars Marc en Mark, waarbij het schilderen in de authentieke kleuren nog een hele uitdaging bleek.

- Voor de te plaatsen schuur wordt nu eerst gekeken naar een minder dure uitvoering om het überhaupt haalbaar te maken.
- Voor het aanleggen van een waterleiding moeten wij weer in gesprek gaan met Oase.

Vlietmolen

- Bij deze molen in de provincie Utrecht is recent de watergang drooggezet en alles wat daar bij hoort geïnspecteerd, hieruit is gebleken dat er veel moet gebeuren en is ook overleg met WSRL nodig gezien de problemen. Het herstel zal een kostbare zaak worden en hiervoor is overleg met de provincie Utrecht noodzakelijk.

Oostmolen (restauratie)

- In de planning voor 2023 staat nu deze molen om te starten met de restauratie nu naast de bijdrage van de gemeente Gorinchem ook de beschikking van de provincie Zuid-Holland is ontvangen en toezeggingen van het Molenfonds, Pr.B fonds binnen zijn.
- Dit wordt dus de vierde en tevens laatste molen die wij in Gorinchem gaan restaureren.

SIMAV informeert...

Een nieuwe molen, met een steeds maar lekkende bak!

Van de heer Arwin de Ruijter ontvingen we onlangs per mail het volgende bericht: "Bij het lezen van de genealogie van mijn overleden moeder begint haar familiegeschiedenis in 1779 in Goudriaan. Een van haar vroege voorvaderen (Leendert Noordegraaf uit Ameide) heeft een deel van de achtkante molen in Goudriaan gebouwd. Over wat daarbij allemaal misging, heb ik ca. 1,5 pagina tekst. Heeft u behoefte om dat te ontvangen?"

Die behoefte hadden we en het onderstaande artikel is daarvan het resultaat. Het is onderdeel van het boekje Goudriaan gisteren, geschreven door Andries van der Graaf en werd opgenomen in de genealogie van de familie Noorde(r)graaf en Vonk Noordegraaf.

Het verhaal begint met de melding dat er in Goudriaan in 1779 een bouwvallige wipmolen stond. Dat jaar blijkt bij visitatie dat de molen "seedert veele jaaren seer slegt en bouwvallig is geweest, ja zelfs voorleden jaare door deskundige inreperabel is bevonden."

De polderbesturen van Oud Goudriaan en Noordzijde Noordeloos, zagen wel in dat aan deze gevaarlijke situatie iets gedaan moest worden en ze kwamen bijeen in vergadering om dat te bespreken. Blijkbaar viel er weinig meer te repareren, want men werd het erover eens dat de oude wipmolen in het voorjaar, als er weinig te malen viel, gesloopt moest worden en dat er een nieuwe molen moest komen. Tevens zou de timmerman van de gelegenheid gebruik kunnen maken, om gedurende de wintermaanden het nodige voor de nieuwe molen voor te bereiden en een en ander pasklaar te maken.

De heer van Noordeloos stelt echter voor: "Of het niet best waar en voordeligst is, dat men tot den nieuwe moolen, een agtkante moolen, verkiest."

De ingelanden worden inzake dit voorstel geraadpleegd en overeengekomen wordt "dat men zal stellen een agtkante moolen in plaats van de tans oude wip moolen." Of het nu verkeerde zuinigheid of gebrek aan middelen was, dat beide polderbesturen had afgehouden van het geheel nieuw bouwen van een achtkanten molen, is niet bekend.

Op 30 mei 1787 worden de condities bekend gemaakt, waarop Drossaard, Schout en Waarslieden van de Noordzijde Noordeloos en de Bailliuw, Waarsman en Schepenen van Oud

Goudriaan "het uitbreken van de oude houten bak en het leggen van een nieuwe digten steenen bak in de voorste of achtkante moolen van Goudriaan" bij inschrijving zullen aanbesteden.

Met deze bak wordt bedoeld de parallel achter de waterloop liggende droge ruimte, waarin het houten onderwiel draait. Dit onderwiel hangt aan dezelfde as, als het scheprad en is vrijwel even groot. Het mag, omdat het geheel van hout is vervaardigd, niet door het water draaien omdat daardoor de levensduur zeer zou worden bekort.

Het is metselaarsbaas Leendert Noordegraaf uit Ameide, die het werk aanneemt voor 525 gulden.

Dat dit geen gemakkelijk karwei was, blijkt uit de verslagen van de beide polderbesturen, als de bak op 9 april 1790 nog niet dicht blijkt te zijn. Leendert Noordegraaf wordt door de ontevreden polderbesturen op 16 mei 1791 aan de kant gezet, omdat de bak "tot nog toe zeer ondigt en defect gebleeven is, zoo met eenparigheid

SIMAV informeert...

goedgevonden den voorzitter ondigte bak ten koste van voornoemde Leendert Noordegraeff door een ander bequaam persoon, te laten digt maaken, gelijk dan ook op heden den zelfden ondigten bak is besteed aan Cornelis Lagerwaard, metselaarsbaas te Crimpen op de Lecq.”

Ook baas Cornelis is het niet gegeven de bak waterdicht te krijgen! In 1799 is het de metselaar Willem van der Velde die het dichtmaken van de bak heeft aangenomen. Hij krijgt eveneens commentaar van de polderbesturen omdat is gebleken dat het water er nog steeds doorsijpelt.

Op 4 juli 1826 beschouwen de betrokken polderbesturen de stenen bak van de achtkante molen nogmaals. Deze verkeert in zeer slechte staat, zodat wordt besloten metselaar Cornelis de Jong uit Molenaarsgraaf opdracht te geven, voor 1 september 1826 een geheel nieuwe bak te maken. Hij zal hiervoor 600 gulden ontvangen.

In de vergadering van Schout en Heemraden van Oud Goudriaan in combinatie met die van Noordeloos, op donderdag 29 maart 1849 wordt bekend gemaakt dat bij de inspectie is gebleken dat de buitengoot van de molen gerepareerd moet worden en dat de inwendige bak lekkage vertoont. Het is nu Cornelis de Leur uit Gorinchem die mag proberen het karwei te klaren. Op 31 mei 1849 neemt hij het werk aan en hij verplicht zich, voor 1 september de prestatie te leveren. Voor iedere dag langer werken, zal hij aan de polders 3 gulden schuldig zijn en hij zal zijn loon, 600 gulden, in drie jaarlijkse termijnen ontvangen.

Het schijnt Cornelis van de Leur gelukt te zijn een goed stuk werk te leveren. Van mankementen aan de in-en uitwendige bak wordt daarna niet meer gerept.

Uit het bovenstaande kan in ieder geval geconcludeerd worden dat de cement heden ten dage van betere kwaliteit is als in de jaren waar in het artikel over gesproken wordt. Verder valt op, dat het toch niet helemaal kommer en kwel was, want tussen het

bouwsel van Cornelis Lagerwaard en zijn naamgenoot Cornelis de Jong zitten 27 jaren. Ook tussen het handwerk van de tweede Cornelis en de derde Cornelis (Van de Leur) zitten 23 jaren. Daarna geen klachten meer, dus eind goed, al goed?

Dat blijkt, want de hedendaagse vrijwillig molenaar van de Goudriaanse grondzeiler, Johan Barten, kan desgevraagd vertellen dat de bak die Cornelis van de Leur maakte, nog steeds voldoet!

Voor in uw agenda:

10 september 2022 Open Monumentendag

Bezoek monumenten in de regio. O.a. onze molens zijn (als ze draaien) te bekijken

8 Oktober 2022 is het tijd voor onze jaarlijkse SIMAV Molendag. Ook dan krijgt u weer de kans om langs te komen bij onze draaiende monumenten.

10 en 11 Maart 2023 is het Nldoet. Op die 2 dagen is het tijd om de handen uit de mouwen te steken op en rond onze molens. Wilt u uw steentje bijdragen? Mail naar info@simav.nl

13 Mei 2022 Nationale molendag. Het molen-event van het jaar. Op deze dag draaien voor zover als mogelijk alle molens in heel Nederland. Meer informatie vind u op www.molens.nl

Door SIMAV worden enkele relatiegegevens vastgelegd, zoals naam en mailadres van personen of instanties, die deze nieuwsbrief ontvangen. Hier wordt zorgvuldig mee omgegaan. De gegevens zijn afgeschermd, slechts een beperkt aantal functionarissen heeft toegang ertoe en de bestanden worden niet aan derden verstrekt. Het eventueel afmelden voor de nieuwsbrief en het verwijderen van uw gegevens kan eenvoudig door een mail te sturen naar: bestuur@simav.nl

U ontvangt deze e-mail omdat u zich heeft opgegeven voor onze periodieke nieuwsbrief, of als leverancier, sponsor, vriendelijk of vrijwilliger van onze molenstichting, tevens basisscholen. Ook bedrijven, instellingen, die zich inzetten op toeristisch gebied of die streekproducten verkopen, ontvangen de nieuwsbrief.

SIMAV
Nieuwe Veer 42
2959 AK Streefkerk

De eerstvolgende nieuwsbrief verschijnt dec 2022

